

ที่ มท ๐๓๐๓/ว ๒๐๘๘๑

กรมการปกครอง

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง การตรวจสอบข้อมูลเงินประกันสัญญาค้ำนนาน (กรณีรับเป็นเงินสด)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๓/ว ๙๗๘๒ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๗

๒. หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด
ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๑๗ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อเสนอแนะในการตรวจสอบเงินประกันสัญญาค้ำนนาน ฯ จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ กรมการปกครองได้แจ้งสรุปการประชุมปิดตรวจรายงานการเงิน
ของกรมการปกครอง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ และขอให้จังหวัดตรวจสอบและดำเนินการ
ปรับปรุงแก้ไขตามประเด็นที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลการดำเนินการให้กรมการปกครองทราบ ภายในวันที่
๑๑ เมษายน ๒๕๖๗ นั้น

กรมการปกครองได้ตรวจสอบข้อมูลตามรายงานของที่ทำการปกครองจังหวัด ประเด็นข้อตรวจพบ
เงินประกันอื่นมียอดค้ำนนานเกิน ๒ ปี นับตั้งแต่วันครบกำหนดคืนเงินประกันสัญญาจนถึงวันที่ ๓๐
กันยายน ๒๕๖๖ พบว่า ที่ทำการปกครองจังหวัด/อำเภอ หลายแห่งยังไม่สามารถดำเนินการจ่ายเงินประกัน
สัญญาให้คู่สัญญาได้ เนื่องจากข้อมูลเกี่ยวกับคู่สัญญาไม่ครบถ้วน คู่สัญญาไม่มาติดต่อขอรับ หรือติดต่อไม่ได้
เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามระเบียบฯ ที่เกี่ยวข้อง ขอให้จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. เร่งรัดติดตามเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบข้อมูลเงินประกันสัญญาค้ำนนาน
(กรณีรับเป็นเงินสด) และสิ้นสุดระยะเวลาของการประกันความชำรุดบกพร่อง ตามข้อเสนอแนะที่ส่งมาพร้อมนี้
เพื่อจ่ายเงินประกันสัญญาให้กับคู่สัญญาโดยเร็ว และรายงานผลการดำเนินการให้กรมการปกครอง (กองคลัง)
ทราบภายในวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๗ พร้อมสำเนาเอกสารหลักฐาน เพื่อบรรณรวมรายงานสำนักงาน
การตรวจเงินแผ่นดินทราบ

๒. สำหรับหลักประกันสัญญาที่ใกล้สิ้นสุดระยะเวลาของการประกันความชำรุดบกพร่อง
ให้ตรวจสอบความชำรุดบกพร่องก่อนการคืนหลักประกันสัญญา โดยถือปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง ๒
และจ่ายเงินประกันสัญญาให้ผู้มีสิทธิรับเงินตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง
และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๗๐ (๒) หลักประกันสัญญาให้คืนให้แก่คู่สัญญาหรือ
ผู้ค้ำประกันโดยเร็วและอย่างช้าต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่คู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว

/๓. ให้กำกับ...

๓. ให้กำกับดูแลเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับหลักประกันสัญญาให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจโท

(ภพชนก ชลานุเคราะห์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการปกครอง

กองคลัง

โทร. ๐-๒๖๒๒-๐๖๗๙

โทรสาร. ๐-๒๖๒๒-๐๖๗๙

ข้อเสนอแนะในการตรวจสอบเงินประกันสัญญาค่างาน (กรณีรับเป็นเงินสด)
และสิ้นสุดระยะเวลาของการประกันความชำรุดบกพร่อง
แนบท้ายหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๓/ว ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๗

๑. ประเด็นข้อตรวจพบ

จากการตรวจสอบรายงานการเงินของกรมการปกครอง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุ ที่ ๑๗ (สงพ. ๑๗) พบว่า ที่ทำการปกครองจังหวัดจัดทำรายละเอียดยอดคงเหลือไม่ถูกต้อง และส่วนใหญ่ระบุรายละเอียดไม่ครบถ้วน โดยมีหลายรายการไม่มีข้อมูลในส่วนของเลขที่สัญญา ชื่อบริษัท/ห้างร้าน รายละเอียดโครงการ ใบเสร็จรับเงิน วันส่งมอบงาน วันที่ตรวจรับงานงวดสุดท้าย วันครบกำหนดคืนเงินประกัน ระยะเวลาในการประกันผลงาน จำนวนวันที่เกินกำหนดคืนเงินประกัน เป็นต้น บางจังหวัดระบุเพียงยอดคงเหลือของแต่ละอำเภอ หรือไม่สามารถระบุรายละเอียดได้ รวมทั้งแจ้งว่าเป็นยอดยกมาอยู่ระหว่างตรวจสอบ ทำให้ สงพ.๑๗ ไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีได้

๒. ระเบียบ กฎหมาย หนังสือตอบข้อหารือของคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ กรณีสัญชีกลาง

ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๑๗๐ ให้หน่วยงานของรัฐคืนหลักประกันให้แก่ผู้ยื่นข้อเสนอ คู่สัญญา หรือผู้ค้ำประกัน ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) หลักประกันการเสนอราคาให้คืนให้แก่ผู้ยื่นข้อเสนอ หรือผู้ค้ำประกันภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐได้พิจารณาเห็นชอบรายงานผลคัดเลือกผู้ชนะการซื้อหรือจ้างเรียบร้อยแล้ว เว้นแต่ผู้ยื่นข้อเสนอรายที่คัดเลือกไว้ซึ่งเสนอราคาต่ำสุดไม่เกิน ๓ ราย ให้คืนได้ต่อเมื่อได้ทำสัญญา หรือข้อตกลง หรือผู้ยื่นข้อเสนอได้พ้นจากข้อผูกพันแล้ว

(๒) หลักประกันสัญญาให้คืนให้แก่คู่สัญญา หรือผู้ค้ำประกันโดยเร็ว และอย่างช้าต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่คู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๑๖๙ บัญญัติว่า “การแสดงเจตนาที่กระทำต่อบุคคลซึ่งมีได้อยู่เฉพาะหน้าให้ถือว่ามีผล นับแต่เวลาที่มีการแสดงเจตนาขึ้นไปถึงผู้รับการแสดงเจตนา แต่ถ้าได้บอกออกไปถึงผู้รับการแสดงเจตนาขึ้น ก่อนหรือพร้อมกันกับที่การแสดงเจตนาขึ้นไปถึงผู้รับการแสดงเจตนา การแสดงเจตนาขึ้น ตกเป็นอันไร้ผล

การแสดงเจตนาที่ได้ส่งออกไปแล้วย่อมไม่เสื่อมเสียไป แม้ภายหลังการแสดงเจตนาขึ้นผู้แสดงเจตนาจะถึงแก่ความตาย หรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ”

มาตรา ๓๓๑ บัญญัติว่า “ถ้าเจ้าหนี้บอกปิดไม่ยอมรับชำระหนี้ก็ดี หรือไม่สามารถจะรับชำระหนี้ได้ก็ดี หากบุคคลผู้ชำระหนี้วางทรัพย์ อันเป็นวัตถุแห่งหนี้ไว้เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้แล้ว ก็ย่อมจะเป็นอันหลุดพ้นจากหนี้ได้ ความข้อนี้ท่านให้ใช้ตลอดถึงกรณีที่บุคคลผู้ชำระหนี้ไม่สามารถจะหยั่งรู้ถึงสิทธิ หรือไม่รู้ตัวเจ้าหนี้ได้แน่นอน โดยมีใช้เป็นความผิดของตน”

และมาตรา ๓๓๓ บัญญัติว่า “การวางทรัพย์นั้นต้องวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ประจำตำบล ที่จะต้องชำระหนี้

ถ้าไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือกฎข้อบังคับเฉพาะการในเรื่องสำนักงานวางทรัพย์ เมื่อบุคคลผู้ชำระหนี้ร้องขอ ศาลจะต้องกำหนดสำนักงานวางทรัพย์ และแต่งตั้งผู้พิทักษ์ทรัพย์ที่วางนั้นขึ้น

ผู้วางต้องบอกกล่าวให้เจ้าหน้าที่ทราบการที่ได้วางทรัพย์นั้นโดยพลัน”

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐพิจารณาแล้วเห็นว่า จากหลักการดังกล่าวข้างต้น เมื่อคู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐ คืนหลักประกัน สัญญานั้นให้แก่คู่สัญญา โดยไม่ต้องรอให้มีการร้องขอคืนจากคู่สัญญาก่อน ดังนั้น หากหน่วยงานของรัฐสามารถ ดำเนินการติดต่อกับคู่สัญญาได้ หรือคู่สัญญามีหนังสือแจ้งขอคืนหลักประกันสัญญา ให้ดำเนินการตามระเบียบ กระทรวงการคลังฯ ข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง แต่หากหน่วยงานของรัฐไม่สามารถติดต่อกับคู่สัญญาได้ และได้ติดตาม ให้คู่สัญญามารับหลักประกันสัญญาคืนภายในกำหนดแล้ว หากคู่สัญญาไม่มารับคืนตามกำหนดระยะเวลาดังกล่าว หน่วยงานของรัฐจะต้องนำหลักประกันสัญญาไปวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ ตามนัยประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ มาตรา ๓๓๑ ประกอบมาตรา ๓๓๓ ต่อไป (หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/๑๖๔๖๙ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๖)

๓. เพื่อให้การปฏิบัติในการขอถอนคืนเงินประกันสัญญาค่างานและสิ้นสุดระยะเวลา ของการประกันความชำรุดบกพร่องเป็นไปตามระเบียบฯ ที่เกี่ยวข้อง กรมการปกครอง จึงมีข้อเสนอแนะ ในการตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติมของเงินประกันสัญญาค่างานเกิน ๒ ปี และสิ้นสุดระยะเวลาของการประกัน ความชำรุดบกพร่อง ตามข้อตรวจพบของ สฟพ.๑๗ ดังนี้

๓.๑ กรณีเงินประกันสัญญาที่หน่วยงานไม่ทราบคู่สัญญา ข้อมูลตามทะเบียนคุมย่อย เงินประกันสัญญาระบุเพียงข้อมูลชื่อโครงการ จำนวนเงินประกันสัญญา แต่ไม่ระบุชื่อคู่สัญญา และไม่สามารถ ค้นหาสำเนาสัญญา หรือเอกสารประกอบที่เกี่ยวข้องได้

ข้อเสนอแนะ

อำเภอ/จังหวัด สามารถตรวจสอบข้อมูลจาก

๑) สำเนาใบเสร็จรับเงินนอกงบประมาณ ทะเบียนคุมเงินนอกงบประมาณ ทะเบียนคุมใบสั่งซื้อ/ ใบสั่งจ้าง ข้อมูลในระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (E-GP)

๒) ข้อมูลการนำส่งเงินภาษีหัก ณ ที่จ่ายให้สรรพากร (เมื่อส่วนราชการจ่ายเงินให้แก่ผู้รับ ที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใดให้คำนวณหักภาษีเงินได้ไว้ ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ ๑ ของยอดเงินได้พึงประเมินที่จ่ายสำหรับการจ่ายเงินตั้งแต่ ๕๐๐ บาทขึ้นไป ตามมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร)

๓) หรือกรณีเป็นโครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนน ขุดลอกคลอง ฯลฯ ที่ใช้จ่ายจากเงินอุดหนุน ราชการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติให้ประสานสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ขอข้อมูลการ ส่งใช้เงินอุดหนุนราชการ เป็นต้น

๓.๒ กรณีทราบชื่อคู่สัญญา แต่คู่สัญญาไม่มาติดต่อขอรับ หรือติดต่อไม่ได้

ข้อเสนอแนะ

๑) อำเภอ/จังหวัด ตรวจสอบที่ตั้งและติดตามข้อมูลสถานภาพของบริษัท/ห้างหุ้นส่วนในเว็บไซต์ ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ <https://datawarehouse.dbd.go.th/index> (เอกสารแนบ ๑) หรือทำหนังสือเพื่อขอตรวจสอบและติดตามข้อมูลสถานภาพของคู่สัญญาที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัด (หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๔/๑๒๔๗๗ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖ เรื่อง ขอให้หารือกรณีผู้รับจ้างไม่เข้าดำเนินการซ่อมแซมงานจ้างในระยะเวลา รับประกันจนล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาประกันตามสัญญา ๒ ปี)

๒) อำเภอ/จังหวัด ทำหนังสือแจ้งคู่สัญญาเพื่อขอคืนเงินหลักประกันสัญญา พร้อมยื่นเอกสารหลักฐานประกอบการขอถอนคืนเงินประกันสัญญา โดยแจ้งทางไปรษณีย์แบบตอบรับไปยังที่อยู่ของบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามที่ได้ตรวจสอบข้อมูลกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ หรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัด หรือที่อยู่ตามทะเบียนบ้านของบุคคลธรรมดา ตามที่ได้ตรวจสอบข้อมูลกับสำนักทะเบียนอำเภอ โดยให้คู่สัญญามีระยะเวลาในการดำเนินการไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือตาม “ ตัวอย่างหนังสือแจ้งคู่สัญญา ” (เอกสารแนบ ๒) ควรมีการแจ้งติดตามคู่สัญญาอย่างน้อย ๓ ครั้ง

๓) หากอำเภอ/จังหวัด ได้ติดตามให้คู่สัญญามารับหลักประกันสัญญาคืน และได้มีการติดตามจนถึงที่สุดแล้ว (หน่วยงานได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะ ข้อ ๑) และ ข้อ ๒) แล้ว) หากคู่สัญญาไม่มารับคืนตามกำหนดระยะเวลาดังกล่าว หน่วยงานต้องนำหลักประกันสัญญาไปวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ ตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๓๑ ประกอบมาตรา ๓๓๓ ต่อไป

(หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ กรณียกเลิก ส่วนที่ ๓๓ ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๓/๔๓๙๘๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ เรื่อง ข้อหารือแนวทางปฏิบัติในการคืนหลักประกันสัญญาที่เป็นตัวเงิน และนำฝากคลัง (กระทรวงพาณิชย์))

การวางทรัพย์ คือ วิธีการชำระหนี้ที่กฎหมายกำหนดขึ้นเมื่อการชำระหนี้มีอุปสรรคอันเกิดจากตัวเจ้าหนี้โดยผู้วางทรัพย์ได้นำเงินหรือทรัพย์สินที่เป็นวัตถุแห่งหนี้ไปวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ ซึ่งผลของการวางทรัพย์ทำให้ลูกหนี้หลุดพ้นจากหนี้ ไม่ตกเป็นผู้ผิดนัด ผิดสัญญาไม่ต้องเสียดอกเบี้ย ค่าเสียหาย ค่าสินไหมทดแทนหรือเบี้ยปรับ และเจ้าหนี้จะร้องต่อศาลให้สั่งบังคับชำระหนี้ไม่ได้ การไถ่ถอนการขายฝากโดยการวางทรัพย์ทำให้ได้กรรมสิทธิ์กลับคืนมาสู่ผู้วางทรัพย์เงินประกันค่าใช้จ่าย (ขั้นต่ำ) จำนวน ๓๐๐ บาท (เว็บไซต์ของกรมบังคับคดี <https://www.led.go.th/ebook/manual/๖๒>)

๔) หากอำเภอ/จังหวัด นำหลักประกันสัญญาไปวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ ให้ทำหนังสือแจ้งการวางทรัพย์ให้คู่สัญญาทราบโดยเร็ว ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๓๓ วรรคท้าย

๕. หน่วยงานต้องตรวจสอบข้อมูลคู่สัญญาและติดตามจนถึงที่สุด เพื่อจ่ายคืนเงินประกันสัญญาให้กับคู่สัญญา หากไม่สามารถจ่ายคืนเงินประกันสัญญาให้คู่สัญญาได้ต้องนำไปวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ ไม่สามารถนำส่งเป็นเงินรายได้แผ่นดินของหน่วยงานได้ หากมีค่าใช้จ่ายในการวางทรัพย์ให้หน่วยงานขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองวิชาการและแผนงาน กรมการปกครอง

.....
กองคลัง

กลุ่มงานบัญชี (ฝ่ายบัญชี ๑)

โทร ๐๒-๖๒๒-๐๖๗๙

ที่

.....
.....

มีนายน ๒๕๖๗

เรื่อง แจ้งการขอคืนเงินหลักประกันสัญญา ครั้งที่.....

เรียน

ตามที่ ห้างหุ้นส่วน/บริษัท.....

ทำสัญญาจ้าง.....

ตามสัญญาจ้างเลขที่...../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

โดยได้วางหลักประกันสัญญาเป็นเงินสด จำนวน.....บาท (.....บาทถ้วน) นั้น

บัดนี้ครบกำหนดคืนเงินหลักประกันสัญญาแล้ว ขอแจ้งให้ ห้างหุ้นส่วน/บริษัท.....

.....ยื่นขอคืนเงินหลักประกันสัญญา ณ ที่ทำการปกครองอำเภอ/จังหวัด.....
.....ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือฉบับนี้ พร้อมนำหลักฐานประกอบ ดังนี้๑. ใบเสร็จรับเงินประกัน เลขที่...../.....ลงวันที่.....หรือในกรณีสูญหาย
ให้นำใบแจ้งความใบเสร็จรับเงินหาย มาแทนใบเสร็จรับเงินที่สูญหาย

๒. สำเนาหน้าสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารพร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง จำนวน ๑ ฉบับ

๓. (เอกสารหลักฐานอื่นๆ ประกอบการขอถอนคืนเงินประกันสัญญาของหน่วยงาน)

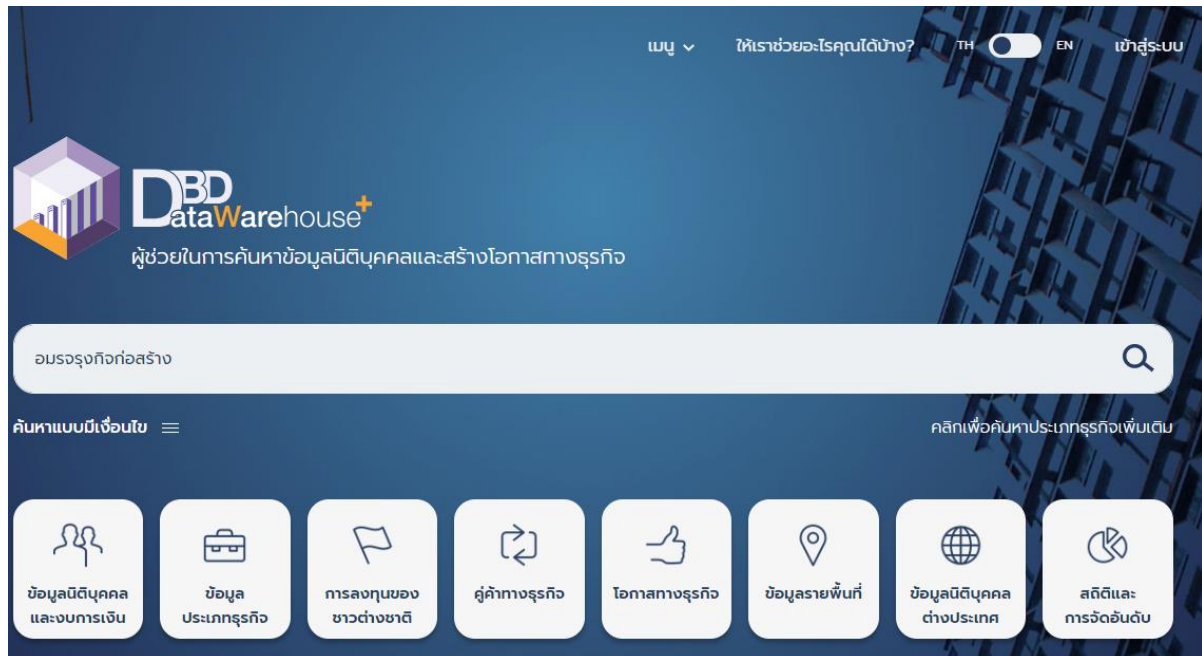
จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

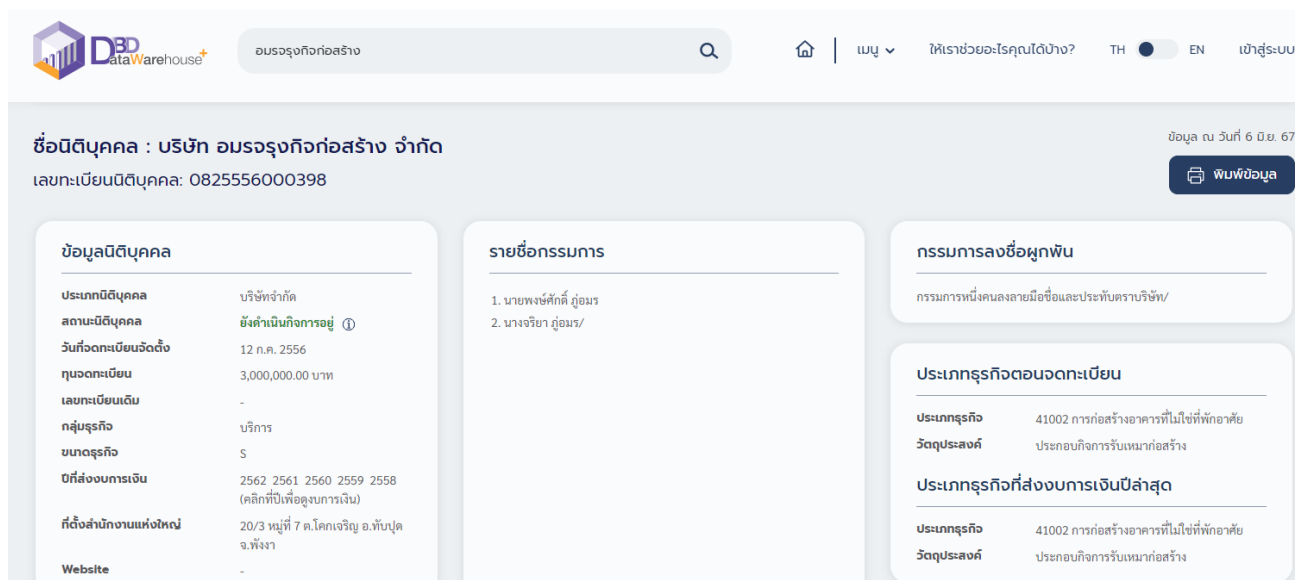
“ ตัวอย่างหนังสือแจ้งคู่สัญญา ”

การตรวจสอบที่ตั้งและสถานะ ของบริษัท/ห้างหุ้นส่วน ในเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
<https://datawarehouse.dbd.go.th/index>

(๑) กรอกชื่อที่ต้องการค้นหา > กดค้นหา

(2) ระบบจะแสดงสถานะนิติบุคคลข้อมูลรายละเอียด ดังนี้

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๖๗

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๗ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การกำหนดวิธีปฏิบัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับการตรวจสอบความชำรุดบกพร่องก่อนการคืนหลักประกันสัญญา
เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร ผู้ว่าการ หัวหน้ารัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ

ด้วยระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐
ข้อ ๑๗๐ (๒) กำหนดว่า “หน่วยงานของรัฐคืนหลักประกันสัญญาให้คืนให้แก่คู่สัญญา หรือผู้ค้ำประกันโดยเร็ว
และอย่างช้าต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่คู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว” ข้อ ๑๘๔ กำหนดว่า
“ภายหลังจากสิ้นสุดสัญญา ระหว่างที่อยู่ในระหว่างระยะเวลารับประกันความชำรุดบกพร่อง ให้หัวหน้าหน่วยงาน
ผู้ครอบครองพัสดุ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลบำรุงรักษาและตรวจสอบความชำรุดบกพร่อง
ของพัสดุ เว้นแต่กรณีที่ไม่มีผู้ครอบครองพัสดุหรือมีหลายหน่วยงานครอบครอง ให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่มีหน้าที่
รับผิดชอบดูแลบำรุงรักษาและตรวจสอบความชำรุดบกพร่องของพัสดุนั้น” และข้อ ๑๘๕ กำหนดว่า
“ในกรณีที่ปรากฏความชำรุดบกพร่องของพัสดุภายในระยะเวลาของการประกันความชำรุดบกพร่องตามสัญญา
ให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบตามข้อ ๑๘๔ ระบายงานหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเพื่อแจ้งให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้าง
ดำเนินการแก้ไขหรือซ่อมแซมทันที พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ค้ำประกัน (ถ้ามี) ทราบด้วย” ซึ่งระเบียบฯ มิได้กำหนด
วิธีปฏิบัติก่อนคืนหลักประกันสัญญาให้แก่ผู้ขายหรือผู้รับจ้าง ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ (คณะกรรมการวินิจฉัย)
โดยได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ จึงอาศัยอำนาจตามความ
ในมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (๖) ประกอบมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง (๗) กำหนดวิธีปฏิบัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับตรวจสอบ
ความชำรุดบกพร่องของพัสดุที่อยู่ในระหว่างการรับประกันก่อนการคืนหลักประกันสัญญา ตามระเบียบ
กระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๘๔ และข้อ ๑๘๕ ดังนี้

๑. ให้หัวหน้าหน่วยงานผู้ครอบครองพัสดุ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีหน้าที่รับผิดชอบดูแล
บำรุงรักษาและตรวจสอบความชำรุดบกพร่องของพัสดุ เว้นแต่กรณีที่ไม่มีผู้ครอบครองพัสดุหรือ
มีหลายหน่วยงานครอบครอง ให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลบำรุงรักษาและตรวจสอบความชำรุด
บกพร่องของพัสดุนั้น

๒. ในกรณีที่ปรากฏความชำรุดบกพร่องของพัสดุภายในระยะเวลาของการประกันความชำรุด
บกพร่องตามสัญญา ให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบตามข้อ ๑ ระบายงานหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเพื่อแจ้งให้ผู้ขายหรือ
ผู้รับจ้างดำเนินการแก้ไขหรือซ่อมแซมทันที พร้อมกับแจ้งให้ผู้ค้ำประกัน (ถ้ามี) ทราบด้วย

/ศ. ...

๓. ก่อนสิ้นสุดระยะเวลาของการประกันความชำรุดบกพร่องภายใน ๑๕ วัน สำหรับหลักประกันสัญญาที่มีระยะเวลาของการประกันไม่เกิน ๖ เดือน หรือภายใน ๓๐ วัน สำหรับหลักประกันสัญญาที่มีระยะเวลาของการประกันตั้งแต่ ๖ เดือนขึ้นไป ให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบตรวจสอบความชำรุดบกพร่องของพัสดุและรายงานให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐทราบอีกครั้งหนึ่ง หากปรากฏว่ามีความชำรุด ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐรีบแจ้งให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้างมาดำเนินการแก้ไข หรือซ่อมแซมก่อนสิ้นสุดระยะเวลาของการประกันความชำรุดบกพร่อง ตามหลักประกันสัญญา พร้อมกับแจ้งให้ผู้ค้าประกัน (ถ้ามี) ทราบด้วย

ทั้งนี้ ให้เจ้าหน้าที่แจ้งกำหนดระยะเวลาการประกันความชำรุดบกพร่องตามหลักประกันสัญญาให้หัวหน้าหน่วยงานผู้ครอบครองพัสดุหรือหัวหน้าเจ้าหน้าที่ทราบพร้อมกับส่งมอบพัสดุทุกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุทธิรัตน์ รัตนโชติ)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๘-๙

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/๑๖๔๖๙

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอรื้อกรณีการคืนหลักประกันสัญญา

เรียน นายกองคการบริหารส่วนตำบลทุ่ง

อ้างถึง หนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่ง ที่ สฎ ๗๖๐๐๑/๓๒๗ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่ง (อบต. ทุ่ง) อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี แจ้งว่า อบต. ทุ่ง ได้ว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด วิเศษการโยธา ๒๐๐๒ ดำเนินการก่อสร้างฝายน้ำล้นบ้านนายเพ็ญ แบบ มข ๒๕๒๓ หมู่ที่ ๕ ตำบลทุ่ง เป็นเงินจำนวน ๕๕๑,๐๐๐ บาท ตามสัญญาเลขที่ ๑๙/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๒ โดยวางหลักประกันสัญญาเป็นเงินสดจำนวน ๒๗,๕๕๐ บาท และจะคืนให้ผู้รับจ้าง เมื่อพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้วเท่านั้น ต่อมา อบต. ทุ่ง ได้ตรวจสอบแล้วพบว่าห้างฯ โดยนายคุณวุฒิ วิเศษ ซึ่งเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการเพียงคนเดียวได้เสียชีวิตแล้ว และ อบต. ทุ่ง ไม่สามารถติดต่อกับห้างฯ เพื่อคืนหลักประกันสัญญาได้ อบต. ทุ่ง จึงขอหารือ ดังนี้

๑. ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๒) การคืนเงินหลักประกันสัญญาให้คืนแก่คู่สัญญาโดยเร็ว และอย่างช้า ต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่คู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญา หากห้างฯ ไม่มีหนังสือขอคืนหลักประกันสัญญา อบต. ทุ่ง สามารถคืนหลักประกันสัญญาให้กับห้างฯ ได้หรือไม่

๒. หากห้างฯ ไม่มารับหลักประกันสัญญา อบต. ทุ่ง สามารถนำส่งหลักประกันสัญญาเป็นรายได้ของ อบต. ทุ่ง ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๒/๑๔๔๔๔ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๗ ได้หรือไม่

ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีข้อหารือ ๑ และ ๒ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๘ บัญญัติว่า “การจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุที่ได้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ หรือระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ ข้อบัญญัติ หรือข้อกำหนดใด ๆ เกี่ยวกับพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐอื่นที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ แล้วแต่กรณี รวมทั้งมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและการตรวจรับและจ่ายเงิน

ยัง ...

ยังไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ หรือระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ ข้อบัญญัติ หรือข้อกำหนดใด ๆ เกี่ยวกับพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐดังกล่าวรวมทั้งมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้าง หรือการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต่อไป เว้นแต่ในกรณีที่มีการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุดังกล่าวยังไม่ได้ประกาศในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางหรือของหน่วยงานของรัฐเพื่อให้ผู้ประกอบการเข้ายื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานของรัฐหรือในกรณีที่มีการยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุดังกล่าว การจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุนั้นหรือการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุครั้งใหม่ แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้” จากหลักการดังกล่าว กรณีหน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไปก่อนวันที่พระราชบัญญัติฯ มีผลใช้บังคับ และได้ดำเนินการตรวจรับและเบิกจ่ายเงินแล้วเสร็จ จึงไม่อยู่ในบังคับที่ต้องนำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ มาพิจารณาตามนัยมาตรา ๑๒๘ ในกรณีนี้จึงต้องนำระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาใช้ในการพิจารณา หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่ง (อบต. ทุ่ง) ได้ว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด วิเศษการโยธา ๒๐๐๒ ดำเนินการก่อสร้างฝายน้ำล้นบ้านนายเพ็ญ แบบ มข ๒๕๒๓ หมู่ที่ ๕ ตำบลทุ่ง ตามสัญญาเลขที่ ๑๙/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๒ ซึ่งห้างฯ ได้วางหลักประกันสัญญาเป็นเงินสดจำนวน ๒๗,๕๕๐ บาท โดยเงื่อนไขในสัญญาฯ ข้อ ๓ หลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา วรรคสอง กำหนดว่า “หลักประกันที่ผู้รับจ้างนำมามอบไว้ตามวรรคหนึ่ง ผู้ว่าจ้างจะคืนให้เมื่อผู้รับจ้างพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญานี้แล้ว” ต่อมาห้างฯ โดยนายคุณวุฒิ วิเศษ ซึ่งเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการเพียงคนเดียวได้เสียชีวิต และ อบต. ทุ่ง ไม่สามารถติดต่อกับห้างฯ เพื่อคืนหลักประกันสัญญาได้ โดยกรณีการคืนหลักประกันสัญญาหน่วยงานของรัฐย่อมต้องคืนให้แก่คู่สัญญาหรือผู้ค้ำประกันโดยเร็ว และอย่างช้าต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่คู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว เมื่อพิจารณาตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ ข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “ให้หน่วยงานของรัฐคืนหลักประกันให้แก่ผู้ยื่นข้อเสนอ คู่สัญญา หรือผู้ค้ำประกันตามหลักเกณฑ์ ดังนี้ (๒) หลักประกันสัญญา ให้คืนให้แก่คู่สัญญา หรือผู้ค้ำประกันโดยเร็ว และอย่างช้าต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่คู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว” ประกอบกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๓๑ บัญญัติว่า “ถ้าเจ้าหนี้บอกปิดไม่ยอมรับชำระหนี้ก็ดี หรือไม่สามารถจะรับชำระหนี้ได้ก็ดี หากบุคคลผู้ชำระหนี้วางทรัพย์อันเป็นวัตถุแห่งหนี้ไว้เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้แล้ว ก็ย่อมจะเป็นอันหลุดพ้นจากหนี้ได้ ความข้อนี้ห้ามให้ใช้ตลอดถึงกรณีที่บุคคลผู้ชำระหนี้ไม่สามารถจะหยั่งรู้ถึงสิทธิ หรือไม่รู้ตัวเจ้าหนี้ได้แน่นอน โดยมีใช้เป็นความผิดของตน” และมาตรา ๓๓๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การวางทรัพย์นั้นต้องวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ประจำตำบลที่จะต้องชำระหนี้” จะเห็นได้ว่า จากหลักการดังกล่าวข้างต้น เมื่อคู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐคืนหลักประกันสัญญานั้นให้แก่คู่สัญญา โดยไม่ต้องรอให้มีการร้องขอคืนจากคู่สัญญาก่อน ดังนั้น หากหน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการติดต่อกับคู่สัญญาได้ หรือคู่สัญญามีหนังสือแจ้งขอคืนหลักประกันสัญญา ให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ

ข้อ ๑๗๐ ...

ข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง แต่หากหน่วยงานของรัฐไม่สามารถติดต่อคู่สัญญาได้ และได้ติดตามให้คู่สัญญามารับหลักประกันสัญญาคืนภายในกำหนดแล้ว หากคู่สัญญาไม่มารับคืนตามกำหนดระยะเวลาดังกล่าว หน่วยงานของรัฐจะต้องนำหลักประกันสัญญาไปวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ ตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๓๑ ประกอบมาตรา ๓๓๓ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ภู่อสุกุล)

รองอธิบดี รักษาการแทน

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๙

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๔/๖๕๔๗๗

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๓ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ข้อหาหรือกรณีผู้รับจ้างไม่เข้าดำเนินการซ่อมแซมงานจ้างในระยะเวลารับประกันจนล่วงพ้นกำหนด
ระยะเวลาประกันตามสัญญา ๒ ปี

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

อ้างถึง หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ที่ อว ๐๖๔๒/๘๓๐ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี แจ้งว่า มหาวิทยาลัยฯ ได้ว่าจ้างบริษัท หนึ่งสองสามสี่
เน็กซ์ จำกัด ดำเนินการปรับปรุงโรงอาหาร ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี แขวงวัดกัลยาณ์ เขตธนบุรี
กรุงเทพมหานคร จำนวน ๑ งาน ตามสัญญาเลขที่ ธบ.๒๐/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เป็นเงินจำนวน
๑,๔๒๔,๑๗๐ บาท โดยบริษัทฯ ได้วางหลักประกันสัญญาเป็นเงินสดจำนวน ๗๑,๒๐๔.๕๐ บาท เพื่อประกันสัญญา
ในความชำรุดบกพร่องเป็นเวลา ๒ ปี และสิ้นสุดระยะเวลาการรับประกันความชำรุดบกพร่อง
ในวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ โดยมหาวิทยาลัยฯ มีหนังสือแจ้งให้บริษัทฯ ให้เข้ามาดำเนินการซ่อมแซมแก้ไข
ความชำรุดบกพร่องตามสัญญา แต่บริษัทฯ ไม่เข้าดำเนินการซ่อมแซมแก้ไข โดยให้เหตุผลว่า บริษัทฯ ไม่ได้รับแจ้ง
จากมหาวิทยาลัยฯ แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ก่อนครบระยะเวลารับประกันความชำรุดบกพร่องในวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕
มหาวิทยาลัยฯ ได้มีการแจ้งให้บริษัทฯ เข้าดำเนินการซ่อมแซมแก้ไขความชำรุดบกพร่องตามสัญญา
โดยจัดส่งหนังสือทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษแบบตอบรับ (EMS) เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๕ ไปยังที่อยู่ของบริษัทฯ
เลขที่ ๑๙ ซอยอัญชลี ๗ ถนนสนามบินน้ำ ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐
และเป็นที่อยู่ตามหนังสือรับรองที่ออกโดยสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลาง กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
กระทรวงพาณิชย์ ที่บริษัทฯ ให้ไว้เพื่อแนบสัญญา แต่หนังสือถูกส่งกลับคืนมาที่มหาวิทยาลัยฯ โดยระบุว่า
“คืนผู้ฝากเนื่องจากไม่มารับภายในกำหนด” จนทำให้ล่วงพ้นระยะเวลาการรับประกันความชำรุดบกพร่อง
(วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕) ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕ บริษัทฯ เดินทางมายื่นหนังสือเพื่อขอคืน
หลักประกันสัญญา เนื่องจากพ้นภาระผูกพันตามสัญญา มหาวิทยาลัยฯ จึงได้โทรศัพท์ไปยังกรรมการผู้จัดการ
ผู้มีอำนาจลงนามผูกพันเพื่อแจ้งให้เข้ามาดำเนินการซ่อมแซมแก้ไขก่อน แต่กรรมการบริษัทฯ ปฏิเสธและย้ำอีกครั้งว่า
จะไม่เข้าดำเนินการใด ๆ เนื่องจากพ้นภาระผูกพันตามสัญญา เมื่อมหาวิทยาลัยฯ ได้มีหนังสือสอบถาม
ที่ทำการไปรษณีย์สำหรัถึงผลการตรวจสอบสถานะการจัดส่งเอกสาร เนื่องจากเหตุผลที่ส่งคืนระบุในใบตอบรับ
ของไปรษณีย์ว่า สถานะ “ย้าย/ ไม่ทราบที่อยู่ใหม่” เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๕ จึงได้ตรวจสอบที่ตั้งของบริษัทฯ
ในเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ แล้วพบว่า บริษัทฯ ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงหรือย้ายที่อยู่
แต่อย่างใด โดยในกรณีดังกล่าว มหาวิทยาลัยฯ ได้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง
และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๘๔ และข้อ ๑๘๕ และตรวจสอบสถานะการณั้จัดส่งเอกสาร

ทางไปรษณีย์ ...

ทางไปรษณีย์ รวมถึงมีการตรวจสอบที่ตั้งของบริษัทฯ แล้วพบว่ายังไม่มีการย้ายที่อยู่แต่อย่างใด แต่เนื่องจากเอกสารไม่สามารถส่งถึงบริษัทฯ จนล่วงพ้นระยะเวลาการรับประกันความชำรุดบกพร่อง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามระเบียบฯ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มหาวิทยาลัยฯ จึงขอหารือดังนี้

๑. กรณีดังกล่าวถือว่าเป็นการบิดพลิ้ว ประวิงเวลา ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๓/๕๐๗๘๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เรื่องข้อหารือกรณีผู้รับจ้างบิดพลิ้ว ประวิงเวลา ไม่ยอมเข้ามาทำการซ่อมแซมงานตามสัญญาจ้าง จนล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาประกันตามสัญญา ๒ ปี หรือไม่ อย่างไร

๒. หากเป็นไปตามข้อ ๑ มหาวิทยาลัยฯ สามารถแจ้งให้ผู้รับจ้างรายอื่นเข้ามาดำเนินการซ่อมแซมความชำรุดบกพร่องดังกล่าว โดยหักจากเงินค้ำประกันสัญญาของบริษัทฯ ได้หรือไม่

๓. กรณีที่บริษัทฯ ไม่ยอมเข้าดำเนินการซ่อมแซมแก้ไขความชำรุดบกพร่องตามสัญญา จะถือว่าบริษัทฯ ไม่ปฏิบัติตามสัญญา และเข้าข่ายเป็นผู้ที่ทำงานตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๙ วรรคหนึ่ง (๒) ได้หรือไม่ อย่างไร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๘๕ กำหนดว่า “เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๑๘๔ แล้ว กรณีที่สัญญาจะครบกำหนดรับประกันความชำรุดบกพร่องตามสัญญา ให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบตามข้อ ๑๘๔ รีบรายงานหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเพื่อแจ้งให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้างดำเนินการแก้ไขหรือซ่อมแซมทันที พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ค้ำประกัน (ถ้ามี) ทราบด้วย” และข้อ ๑๘๖ กำหนดว่า “เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๑๘๕ แล้ว กรณีที่สัญญาจะครบกำหนดรับประกันความชำรุดบกพร่อง ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาถึงความชำรุดบกพร่องของพัสดุ เพื่อป้องกันความเสียหาย จากนั้นให้คืนหลักประกันสัญญาต่อไป” ประกอบกับหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๑๗ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่องการกำหนดวิธีปฏิบัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับการตรวจสอบความชำรุดบกพร่องก่อนการคืนหลักประกันสัญญา

๒. กรณีข้อหารือ ๑ - ๒ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีได้ว่าจ้างบริษัท หนึ่งสองสามสี่ เน็กซ์ จำกัด ดำเนินการปรับปรุงโรงอาหาร ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี แขวงวัดกัลยาณ์ เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน ๑ งาน ตามสัญญาเลขที่ ธบ.๒๐/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เป็นเงินจำนวน ๑,๔๒๔,๑๗๐ บาท โดยบริษัทฯ ได้ส่งมอบงานเรียบร้อยแล้ว และตามเงื่อนไขแห่งสัญญา ข้อ ๖ ได้กำหนดเงื่อนไขการรับประกันความชำรุดบกพร่องของงานจ้าง ๒ ปี ซึ่งครบกำหนดรับประกันความชำรุดบกพร่องเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ต่อมาปรากฏว่า โรงอาหารมีความชำรุดบกพร่อง มหาวิทยาลัยฯ จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ แจ้งให้บริษัทฯ เข้ามาดำเนินการซ่อมแซมแก้ไขงานปรับปรุงโรงอาหาร และแจ้งการคืนหลักประกันสัญญา ซึ่งจัดส่งหนังสือทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษแบบตอบรับ (EMS) เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๕ ไปยังที่อยู่ของบริษัทฯ เลขที่ ๑๙ ซอยอัญชลี ๗ ถนนสนามบินน้ำ ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐ โดยเป็นที่อยู่ตามที่ปรากฏในหนังสือรับรองที่ออกโดยสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลาง กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

กระทรวงพาณิชย์ ...

กระทรวงพาณิชย์ แต่หนังสือฉบับดังกล่าวถูกส่งคืนมาที่มหาวิทยาลัยฯ โดยเหตุผลส่งคืนระบุในใบตอบรับของไปรษณีย์ว่า สถานะ “ย้าย/ไม่ทราบที่อยู่” จนทำให้ล่วงพ้นวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ซึ่งพ้นกำหนดระยะเวลาการรับประกันความชำรุดบกพร่องแล้ว ประกอบกับภายหลังมหาวิทยาลัยฯ ได้ตรวจสอบข้อมูลของบริษัทฯ บนเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าแล้วปรากฏว่า บริษัทฯ มิได้มีการเปลี่ยนแปลงหรือย้ายที่อยู่แต่อย่างใด ซึ่งเมื่อพิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖๙ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “การแสดงเจตนาที่กระทำต่อบุคคลซึ่งมิได้อยู่เฉพาะหน้าให้ถือว่ามิผลนับแต่เวลาที่มีการแสดงเจตนาขึ้นไปถึงผู้รับการแสดงเจตนา...” โดยถ้อยคำว่า “ไปถึง” นั้นมิได้หมายความว่าผู้นำจดหมายไปส่งจะต้องได้พบผู้รับการแสดงเจตนาโดยตรง แต่หมายความว่า ผู้นำจดหมายไปส่งต้องไปส่ง ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของผู้รับเจตนา แม้ขณะไปถึง ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของผู้รับการแสดงเจตนา จะไม่พบผู้รับการแสดงเจตนาโดยตรง ก็ถือว่า เป็นการส่งยังสถานที่ที่ถูกต้องแล้ว เมื่อมหาวิทยาลัยฯ ได้มีหนังสือแจ้งให้บริษัทฯ เข้าดำเนินการซ่อมแซมโรงอาหาร โดยส่งทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษแบบตอบรับ (EMS) ตามที่อยู่ในหนังสือรับรองที่ออกโดยสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลาง กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ แต่ไม่มีผู้รับเนื่องจากเจ้าหน้าที่ไปรษณีย์แจ้งเหตุขัดข้องว่า “ย้าย/ไม่ทราบที่อยู่” ก็ต้องถือว่าหนังสือบอกกล่าวฉบับดังกล่าวของมหาวิทยาลัยฯ ได้ไปถึงบริษัทฯ โดยชอบแล้ว (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๑๘๖/๒๕๕๕) และหากบริษัทฯ ยังคงปฏิเสธการรับประกันความชำรุดบกพร่อง โดยอ้างว่าได้พ้นระยะเวลาการรับประกันแล้ว มหาวิทยาลัยฯ ต้องปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อ ๑๘๕ และข้อ ๑๘๖ ประกอบหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๑๗ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่องการกำหนดวิธีปฏิบัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับการตรวจสอบคำชำรุดบกพร่องก่อนการคืนหลักประกันสัญญา ดังนั้น เมื่อมหาวิทยาลัยฯ ได้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว แต่บริษัทฯ ไม่เข้าดำเนินการซ่อมแซมหรือแก้ไขให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดีดังเดิม ก่อนสิ้นสุดการรับประกันความชำรุดบกพร่อง กรณีนี้มหาวิทยาลัยฯ ย่อมมีสิทธิริบหลักประกันสัญญาได้ตามเงื่อนไขแห่งสัญญา ข้อ ๖ ความรับผิดชอบในการชำรุดบกพร่องของงานจ้าง ที่กำหนดว่า “เมื่องานเสร็จบริบูรณ์และผู้ว่าจ้างได้รับมอบงานจากผู้รับจ้างหรือผู้รับจ้างรายใหม่ในกรณีที่มีการบอกเลิกสัญญาตามข้อ ๕ หากมีเหตุชำรุดบกพร่องหรือเสียหายเกิดขึ้นนั้นเกิดจากความบกพร่องของผู้รับจ้าง อันเกิดจากการใช้วัสดุที่ไม่ถูกต้องหรือทำไว้มิเรียบร้อย หรือทำไม่ถูกต้องตามมาตรฐานแห่งหลักวิชา ผู้รับจ้างจะต้องรีบแก้ไขให้เรียบร้อยโดยไม่ชักช้า โดยผู้ว่าจ้างไม่ต้องออกเงินใด ๆ ในการนี้ทั้งสิ้น หากผู้รับจ้างบิดพลิ้วไม่กระทำการดังกล่าวภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากผู้ว่าจ้าง หรือไม่ทำการแก้ไขให้ถูกต้องเรียบร้อยภายในเวลาที่ผู้ว่าจ้างกำหนดให้ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะทำการนั้นเองหรือจ้างผู้อื่นให้ทำงานนั้นโดยผู้รับจ้างต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย” และข้อ ๑๗ การบังคับค่าปรับ ค่าเสียหาย และค่าใช้จ่าย กำหนดว่า “ในกรณีที่ผู้รับจ้างไม่ปฏิบัติตามสัญญาข้อใดข้อหนึ่งด้วยเหตุใด ๆ ก็ตามจนเป็นเหตุให้เกิดค่าปรับ ค่าเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายแก่ผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้างต้องชดเชยค่าปรับ ค่าเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้แก่ผู้ว่าจ้างโดยสิ้นเชิงภายในกำหนด ๓๐ วัน (สามสิบ) วัน นับถัดจากวันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากผู้ว่าจ้าง หากผู้รับจ้างไม่ชดเชยให้ถูกต้องครบถ้วนภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะหักเอาจากจำนวนเงินค่าจ้างที่ต้องชำระ หรือจากเงินประกันผลงานของผู้ว่าจ้าง หรือบังคับจากหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาได้ทันที และหากมีเงินค่าจ้างตามสัญญาที่หักไว้จ่ายเป็นค่าปรับ ค่าเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายแล้วยังเหลืออยู่อีกเท่าใด ผู้ว่าจ้างจะคืนให้แก่ผู้รับจ้างทั้งหมด” หากภายหลังมหาวิทยาลัยฯ ได้ดำเนินการซ่อมแซมแก้ไขหรือจ้างให้บุคคลอื่นดำเนินการซ่อมแซมแล้ว ยังมีจำนวนเงินตามหลักประกันสัญญาคงเหลืออยู่

ให้คืน ...

ให้คืนจำนวนเงินดังกล่าวแก่คู่สัญญาด้วย แต่หากจำนวนเงินตามหลักประกันสัญญาไม่เพียงพอ มหาวิทยาลัยฯ ย่อมมีสิทธิเรียกร้องให้คู่สัญญาชดเชยเพิ่มเติมให้อีกจนครบจำนวน ดังนั้น มหาวิทยาลัยฯ ย่อมสามารถดำเนินการซ่อมแซมเองหรือจ้างผู้อื่นให้ทำงานนั้น โดยบริษัทฯ ต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย ตามเงื่อนไขแห่งสัญญาต่อไป

๓. กรณีข้อหาข้อ ๓ เนื่องจากกรณีดังกล่าวเป็นขั้นตอนการรับประกันความชำรุดบกพร่อง ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา ดังนั้น บริษัทฯ จึงต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขแห่งสัญญา หากบริษัทฯ ไม่ดำเนินการแก้ไขความชำรุดบกพร่อง ย่อมถือว่าบริษัทฯ ไม่ปฏิบัติตามสัญญา มหาวิทยาลัยฯ จึงต้องพิจารณาลงโทษให้บริษัทฯ เป็นผู้ทำงาน ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๙ วรรคหนึ่ง (๒) และระเบียบฯ ข้อ ๑๙๓ ประกอบหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๙๗๓ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๔ เรื่อง แนวทางการแจ้งเป็นผู้ทำงานตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๙ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

กฤษณา จันทร์เทศ

(นางสาวกฤษณา จันทร์เทศ)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๘

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖

ด่วนที่สุด

ที่-กค (กวจ) ๐๔๐๕.๓/๔๓๙๖

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอรื้อแนวทางปฏิบัติในการคืนหลักประกันสัญญาที่เป็นตัวเงินและนำฝากคลัง

เรียน ปลัดกระทรวงพาณิชย์

อ้างถึง หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ที่ พณ ๑๒๐๓/๕๓๒๕ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ แจ้งว่า ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๒) กำหนดว่า “หลักประกันสัญญาให้คืนแก่คู่สัญญา หรือผู้ค้ำประกันโดยเร็ว และอย่างช้าต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่คู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว” เนื่องจากสำนักงานปลัดฯ และหน่วยงานในส่วนภูมิภาคได้รับหลักประกันสัญญาที่เป็นเงินสด เช็คหรือตราพดซึ่งจะต้องนำฝากคลังไว้จนกว่าคู่สัญญาจะพ้นข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว และได้รับอนุมัติจากปลัดกระทรวงพาณิชย์หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีให้คืนหลักประกันสัญญาดังกล่าวได้โดยขอเบิกเงินฝากคลัง แต่คู่สัญญาไม่มารับเช็คเงินประกันสัญญาทำให้ระยะเวลาการคืนหลักประกันสัญญาไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๒) ข้างต้น ประกอบกับปัญหาและอุปสรรคกรณีที่คู่สัญญาไม่สามารถติดต่อขอรับหลักประกันสัญญาคืนจากสำนักงานปลัดฯ ได้เนื่องจากได้กำหนดให้เมื่อคู่สัญญาติดต่อขอรับหลักประกันสัญญาจะต้องนำต้นฉบับใบเสร็จรับเงินคืนให้กับสำนักงานปลัดฯ ด้วย หากสูญหายคู่สัญญาจะต้องแจ้งความร้องทุกข์ต่อตำรวจ ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาทำให้คู่สัญญาไม่มาติดต่อขอรับคืน และยังไม่มีระเบียบ กฎหมาย หรือข้อบังคับใดกำหนดเกี่ยวกับการคืนหลักประกันสัญญาที่เป็นตัวเงินในกรณีที่คู่สัญญาไม่ติดต่อขอรับไว้เป็นการเฉพาะ สำนักงานปลัดฯ จึงขอหารือ แนวทางปฏิบัติในการคืนหลักประกันสัญญาที่ขอเบิกเงินฝากคลังผ่านบัญชีเงินฝากธนาคารประเภทเงินนอกงบประมาณของหน่วยงานไว้แล้ว ดังนี้

๑. กรณีคู่สัญญาไม่ติดต่อขอรับเงินประกันสัญญาที่พ้นจากข้อผูกพันสัญญาแล้ว สำนักงานปลัดฯ จะมีแนวทางปฏิบัติอย่างไร

๒. สำนักงานปลัดฯ สามารถโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของคู่สัญญาได้หรือไม่ หากคู่สัญญาแจ้งเป็นหนังสือยินยอมให้โอนเงินและยอมรับค่าธรรมเนียมการโอนเงินคืนหลักประกันสัญญา

๓. สำนักงานปลัดฯ สามารถจ่ายคืนหลักประกันสัญญาตามหลักเกณฑ์และวิธีในการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำส่งคลังหรือฝากคลังของส่วนราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - Payment) ได้หรือไม่

๔. หากคู่สัญญาไม่ติดต่อขอรับคืนหลักประกันสัญญา หัวหน้าหน่วยงานสามารถพิจารณาอนุมัติให้นำเงินดังกล่าวส่งเป็นรายได้แผ่นดินได้หรือไม่ ถ้าได้จะใช้กฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับใด

๕. กรณีสำนักงานปลัดฯ ได้จัดทำทะเบียนคุมรับ - จ่ายหลักประกันสัญญาไว้ ประกอบกับวิธีปฏิบัติในการรับหลักประกันสัญญาที่เป็นตัวเงินหน่วยงานจะต้องนำฝากคลังไว้ซึ่งปรากฏหลักประกันรายตัวในระบบ GFMS และเมื่อเวลาขอเบิกเงินฝากคลังจะต้องดำเนินการผ่านระบบ GFMS ซึ่งมีกระบวนการและหลักฐานปรากฏชัดเจน และเพื่อมิให้เป็นการเพิ่มขึ้นขั้นตอนในการปฏิบัติงานและลดภาระให้กับคู่สัญญาในกรณีที่ใบเสร็จรับเงินสูญหายจะต้องเข้าแจ้งความร้องทุกข์ต่อตำรวจ เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการขอคืนหลักประกันดังกล่าว โดยที่หน่วยงานสามารถยกเลิกการขอคืนต้นฉบับใบเสร็จรับเงินจากคู่สัญญาได้หรือไม่ เนื่องจากมิได้มีระเบียบ กฎหมาย หรือข้อบังคับใดกำหนดการขอคืนใบเสร็จรับเงินจากคู่สัญญา ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

/คณะกรรมการ ...

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. กรณีตามข้อหาข้อ ๑ และ ๔ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “ให้หน่วยงานของรัฐคืนหลักประกันให้แก่ผู้ยื่นข้อเสนอ คู่สัญญา หรือผู้ค้าประกันตามหลักเกณฑ์ ดังนี้ (๒) หลักประกันสัญญาให้คืนให้แก่คู่สัญญา หรือผู้ค้าประกันโดยเร็ว และอย่างช้าต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่คู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว” ประกอบกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๓๑ บัญญัติว่า “ถ้าเจ้าหนี้บอกปิดไม่ยอมรับชำระหนี้ก็ดี หรือไม่สามารถจะรับชำระหนี้ได้ก็ดี หากบุคคลผู้ชำระหนี้วางทรัพย์อันเป็นวัตถุแห่งหนี้ไว้เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้แล้ว ก็ย่อมจะเป็นอันหลุดพ้นจากหนี้ได้ ความข้อนี้ท่านให้ใช้ตลอดถึงกรณีที่บุคคลผู้ชำระหนี้ ไม่สามารถจะหยั่งรู้ถึงสิทธิ หรือไม่รู้ตัวเจ้าหนี้ได้แน่นอนโดยมิใช่เป็นความผิดของตน” และมาตรา ๓๓๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การวางทรัพย์นั้นต้องวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ประจำตำบลที่จะต้องชำระหนี้” จากหลักการดังกล่าวข้างต้น เมื่อคู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐคืนหลักประกันสัญญานั้นให้แก่คู่สัญญาโดยไม่ต้องรอให้มีการร้องขอคืนจากคู่สัญญาก่อน ซึ่งสามารถพิจารณาได้เป็น ๒ กรณี ดังนี้

กรณีที่ ๑ หากหน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการติดต่อกับคู่สัญญาได้ หรือคู่สัญญา มีหนังสือแจ้งขอคืนหลักประกันสัญญา ให้ดำเนินการตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง

กรณีที่ ๒ หากหน่วยงานของรัฐไม่สามารถติดต่อกับคู่สัญญาได้ และหน่วยงานของรัฐ ได้ดำเนินการตรวจสอบและติดตามข้อมูลสถานภาพของคู่สัญญาที่สำนักงานพาณิชย์ หากปรากฏว่า คู่สัญญา ไม่มีรายชื่อหรืออยู่ในสถานะร้าง และหน่วยงานของรัฐได้ติดตามให้คู่สัญญามารับหลักประกันสัญญาคืน ภายในกำหนดแล้ว หากคู่สัญญาไม่มารับคืนตามกำหนดระยะเวลาดังกล่าว หน่วยงานของรัฐจะต้องนำหลักประกันสัญญาไปวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ ตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ตามมาตรา ๓๓๑ ประกอบมาตรา ๓๓๓ ต่อไป

๒. กรณีข้อหาข้อ ๒ - ๓ และ ๕ เนื่องจากสำนักงานฯ ต้องดำเนินการตามข้อ ๑ ข้างต้น ประกอบกับมิใช่ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบฯ ดังนั้น จึงไม่มีประเด็นที่คณะกรรมการวินิจฉัย จะต้องพิจารณาแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายประภาศ คงเอียด)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๘

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖